



Comitetul Părților

Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și violenței domestice

(Convenția de la Istanbul)

Prima procedură de evaluare (de bază).

Recomandări privind implementarea Convenției Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței în familie de către România - 2022

Rezumat

Salută măsurile luate și progresele realizate de autoritățile române în implementarea Convenției și remarcând, în special:

- Strategiile naționale privind violența domestică și violența sexuală, care au pus bazele unei multi-agenții robuste și a unei abordări multisectoriale pentru prevenirea și combaterea violenței domestice și sexuale;
- Modificările aduse Legii violenței domestice, din anul 2018, care au consacrat o definiție cuprinzătoare a violenței domestice, în deplină conformitate cu articolul 3 din Convenție, inclusiv dimensiunea digitală a violenței domestice;
- Eforturile autorităților de a promova conștientizarea cu privire la violența domestică, care se traduc în toleranță redusă față de astfel de violențe în rândul populației românești;
- Gama de măsuri specifice luate în sectorul educației pentru a promova egalitatea între femei și bărbați și pentru a preveni violența bazată pe gen prin predarea formală a acestor materii;
- Eforturile sporite depuse pentru prevenirea și răspunsul la violența sexuală, inclusiv înființarea unui prim centru pilot pentru victimele violenței sexuale, conceput ca un serviciu multidisciplinar, care oferă asistență medicală de urgență, expertize medico-legale, sprijin în accesarea consilierii juridice și /sau în raportarea la poliție, precum și în informare și consiliere;
- Multitudinea de amendamente în vederea asigurării drepturilor și siguranței victimelor, inclusiv protecție, reabilitare, asistență și conștientizare;
- Atenția acordată violenței cibernetice;

-
- Măsurile care vizează combaterea hărțuirii și hărțuirii sexuale la locul de muncă, în special pe baza Strategiei naționale de promovare a egalității de șanse și tratament pentru femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței în familie (2018-2021);
 - Recunoașterea acordată efectului dăunător asupra copiilor, care sunt martori ai violenței domestice, în legislație și documentele de politică;
 - Multitudinea de măsuri introduse în dreptul procesual penal, cu scopul de a face procedurile penale nu numai mai sensibile la gen, ci și mai sensibile la nevoile și drepturile copiilor victime și martori, în special garanțiile procedurale introduse în ceea ce privește audierea; reprezentarea și protecția victimelor vulnerabile ale infracțiunilor;
 - Punerea în aplicare, prin lege, a unei obligații impuse organelor de drept de a efectua evaluarea riscurilor în cazul cazurilor de violență domestică;
 - Introducerea ordinelor de interdicție de urgență, susținute de reglementarea intervenției pentru poliție și parchet, care sunt utilizate în mod frecvent și într-o manieră care este însoțită de ordinele de protecție pe termen lung emise de instanțe.

A. Recomandă, în lumina considerentelor indicate în preambulul de mai sus, ca Guvernul României să ia următoarele măsuri identificate în raportul GREVIO, pentru acțiuni imediate:

1. Să îmbunătățească punerea în aplicare a convenției, în legătură cu toate formele de violență acoperite, dincolo de violența domestică, inclusiv acele tipuri de violență împotriva femeilor care sunt, în prezent, mai puțin abordate de politici, programe și servicii (paragraful 12) și să alinieze definiția „*violenței în familie*” din Codul penal cu definiția violenței domestice cuprinsă în articolul 3 din Convenția de la Istanbul, și să asigure aplicarea efectivă a acesteia (paragraful 13);
2. Să continue să abordeze multiplele forme de discriminare cu care se confruntă femeile și fetele din comunitățile de romi, luând măsuri pentru a se asigura că prevederile Convenției de la Istanbul sunt puse în aplicare fără discriminare (paragraful 29) și pentru a integra perspectiva acestor femei în proiectare; implementarea, monitorizarea și evaluarea politicilor prin sprijinirea ONG-urilor de femei care le reprezintă (paragraful 30);
3. Introducerea perspectivei de gen în Strategia națională de promovare a egalității de șanse și tratament pentru femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2021-2027 și în Legea privind prevenirea și combaterea violenței domestice (paragraful 35);
4. Să asigure un set de politici eficiente, cuprinzătoare și coordonate la nivel de stat pentru prevenirea și combaterea tuturor formelor de violență reglementate de Convenția de la Istanbul, în special, prin armonizarea și monitorizarea punerii în aplicare a planurilor locale de prevenire și combatere a violenței domestice și a violenței împotriva femeilor (paragraful 45) și prin înființarea de structuri instituționalizate de coordonare și cooperare adaptate nevoilor specifice ale victimelor violenței și violenței sexuale, căsătoriei forțate, urmării și hărțuirii sexuale (paragraful 160);
5. Majorarea bugetului alocat pentru prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor, consolidând, totodată, evaluarea resurselor financiare necesare în acest scop, precum și monitorizarea cheltuielilor efective (paragraful 55);
6. Să ofere un sprijin mai mare pentru activitatea organizațiilor de femei, specializate în prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor, oferindu-le oportunități de finanțare stabile și durabile, pe baza unei proceduri publice dedicate,

- transparente și responsabile (paragraful 63), cu scopul de a asigura un furnizarea de sprijin specializat în toată țara (paragraful 192);
7. Se asigură că mandatul organismului de coordonare existent (ANES) cuprinde, pe de o parte, puterea de a asigura coordonarea și punerea în aplicare a politicilor și măsurilor de prevenire și combatere a tuturor formelor de violență reglementate de convenție și de a asigura, pe de altă parte, ca monitorizarea și evaluarea independentă a acestor politici și măsuri să fie efectuată pe baza unor indicatori predefiniți stabiliți pentru a măsura succesul; asigurându-se, totodată, că aceste funcții sunt exercitate în strânsă consultare cu organizațiile societății civile, inclusiv cu organizațiile independente pentru drepturile femeilor (paragraful 74);
 8. Să consolideze colectarea de date administrative cu privire la diferitele forme de violență împotriva femeilor, prin introducerea unor categorii de date armonizate, care să permită urmărirea progresului cauzelor de-a lungul lanțului de justiție penală (paragraful 85); prin colectarea de date privind contactele efectuate de femei și fete cu furnizorii de asistență medicală din motive legate de experiențele de violență bazată pe gen (paragraful 87); prin colectarea datelor privind rapoartele făcute și intervențiile propuse de serviciile sociale (paragraful 91);
 9. Să abordeze, prin cercetări ulterioare și anchete pe populație, toate formele de violență împotriva femeilor (paragraful 97), precum și violența care afectează grupuri vulnerabile de femei, cum ar fi femeile și fetele rome, femeile migrante, femeile LGBTI și femeile cu dizabilități; sprijinirea cercetării pentru a studia efectele asupra copiilor ale asistării la violență domestică și accesul femeilor victime la sprijin, protecție și justiție (paragraful 101);
 10. Să asigure formarea inițială și continuă sistematică și obligatorie cu privire la prevenirea și detectarea tuturor formelor de violență împotriva femeilor reglementate de Convenția de la Istanbul, privind egalitatea între femei și bărbați, cu privire la nevoile și drepturile victimelor și la prevenirea violenței secundare; victimizarea pentru toate grupurile profesionale, în special forțele de ordine, sectorul sănătății și sistemul judiciar (paragraful 135);
 11. Să se asigure că instanțele civile își respectă datoria de a lua în considerare toate problemele legate de violența împotriva femeilor, printr-un proces sistematic atunci când stabilesc drepturile de custodie și de vizită și să evalueze dacă o astfel de violență ar justifica restrângerea drepturilor de custodie și de vizită, încorporând, în același timp, un proces sistematic pentru examinarea cazuri legate de stabilirea drepturilor de custodie și de vizită pentru a identifica un istoric de violență în relație și dacă a fost raportat. (261);
 12. Să modifice prevederile Codului penal care acoperă *violul și agresiunea sexuală* și să încorporeze, pe deplin, noțiunea de lipsă a consimțământului liber acordat conform articolului 36 din Convenția de la Istanbul și, să se asigure că astfel de dispoziții sunt aplicate efectiv în practică prin lege organele de executare, procurorii și sistemul judiciar, inclusiv în absența dovezii de refuz din partea victimei și în cazul în care circumstanțele cauzei exclud consimțământul valabil (paragrafele 289 și 290);
 13. Să ia măsuri pentru eradicarea stereotipurilor de gen dăunătoare și discriminatorii în jurul violenței sexuale, inclusiv în cadrul sistemelor de justiție penală, prin desfășurarea de formare pentru toți profesioniștii relevanți, în special pentru sistemul judiciar și prin elaborarea de orientări adecvate pentru o implementare eficientă (291);
 14. Să intensifice eforturile pentru a asigura răspunsuri prompte, adecvate și standard din partea agențiilor de aplicare a legii în legătură cu toate formele de violență împotriva femeilor reglementate de Convenția de la Istanbul, oferindu-le resursele, cunoștințele și mijloacele necesare, pe baza unei evaluări; a

implementării în practică a orientărilor deja adoptate privind violența domestică; încurajează raportarea tuturor formelor de violență împotriva femeilor, asigurând în același timp îmbunătățiri paralele în investigarea și urmărirea penală, inclusiv prin reducerea victimizării secundare în timpul procesului juridic (350);

15. Pe baza datelor, a cercetării și a evaluării legislației, să identifice și să abordeze rapid orice/toți factorii care pot contribui la uzura în cazuri de viol, violență domestică și orice alte forme de violență împotriva femeilor (361) și să alinieze legislația națională pentru a se conforma cerințelor convenției privind urmărirea penală ex parte și din oficiu, în cazurile de viol și agresiune sexuală (400);
16. Să asigure consolidarea cooperării și coordonării între părțile interesate implicate în azil în ceea ce privește identificarea, prevenirea și răspunsul la nevoile victimelor violenței de gen și violenței domestice în unitățile de primire din România, asigurând că violența de gen - tehnicile de interviu sensibile și persecuția specifică bazată pe gen sunt incluse ca subiecte obligatorii în formarea funcționarilor de azil și a profesioniștilor juridici (447).

B. Solicită Guvernului României să raporteze Comitetului Părților cu privire la măsurile luate pentru îmbunătățirea implementării Convenției în domeniile menționate mai sus până la data de 4 decembrie 2025.

C. Recomandă Guvernului României să ia măsuri pentru a implementa concluziile ulterioare ale raportului de evaluare de bază al GREVIO.